

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvs Ecclesiae.|| In hoc libro ... admiranda quædam ac
planè obstupenda, de septem ec-||clesiæ statibus,
abusibus quoq[ue] grauissimis, & futuris eiusdem
calamitatibus ex sanctor[um] pro-||phetijs & ...**

Pürstinger, Berthold

Coloniæ, 1531

VD16 ZV 12498

De speciali plaga incipie[n]te à sanctuario, id est, à clero. Cap. 38

urn:nbn:de:hbz:466:1-29969

CAPITVLVM. XXXVIII. Fo. LXXI.

dítum fecisti iudiciū, terra tremuit. Quoniā venit iudicare terrā, iudicabit orbē
terrae in iustitia, & populos in æquitate.

Psal. 97,

X § De hoc terribili divino iudicio Christus apud Birgittam querit di-
cens: Quādiū patiar istos, scilicet peccatores? quādiū sufferam talem contem-
plum? Cui Iohānes Baptista respondet: Tu es quasi gladius acutissimus qui iudi-
cas in æquitate. Petrus ibidem subiungit hæc verba: De eccl. est iustitia, vt q. reces-
& 18. & J. c.
39. §. 20. fit à fide tua, descēdat ad infernū capite inferius, & pedibus sursum, q. a cōtempſit
te qui deberes esse caput suū, sed seipsum dilexit.

I.Bir. 41,

§. ca. 20. §. 3. XI § Desuper deus iuravit se factus iustitiā, dicēs ad hominē: quia non vis
tenere fidem mihi promissam, nec ad me charitatē habere, mittā ad te animal q. d.
in fi. de torrente impetuoso procedit & absorbit te, & sicut torrens semper ad infe-
riora deriuatur, sic animal illud deducet te ad inferiora inferni, & sicut impossibi-
le est tibi cōtra torrentē impetuosam ascēdere, sic difficile est tibi ab inferno vi-
 quam cōsurgere, verba mea quæ nūc dicta sunt cōplebūtur. Et infra: Ego p̄mo
in fi. castigo hominē per tribulatiōnē temporalē, per infirmitatem, & per voluntati
sua cōtraria, si tūc resipiscere noluerit, tūc auferā ab eo misericordiā meā, & di-
mittam eū in pœnā sibi ex iustitia p̄paratā.

6.Bir. 22.

XII § Thelosphorus præterea refert Joachim abbatem in quadā sua pro-
phetia reuelasse, quod circa præsentia tempora, omnes ordines & status ecclesiæ,
ob sua indurata peccata affligeruntur. Primus quidem ordo, scilicet coniugatorū
est deuastādus. Secundus viduitatis disseminandus. Tertius virginitatis precipi-
tādus. Vnde dicit: Væ primis, seminauerūt triticū fidei cōiugalis, & spinas mes-
suerūt adulterantes. Væ secundis, currebant ad temporalia, & deus mittebat eos
duntaxat ad spiritualia. Væ tertiis scopulis currentium, inclinati sunt quia de vi-
tio contemplantur. Væ sublimibus, puto ecclesiasticis, qui inclinantur ad terre-
na desiderio vanitatis. De hoc vltimo videlicet spiritualium supplicio speciali-
ter nunc videndum est.

Joachim.

¶ De speciali plaga incipiente à sanctuario,
id est, à clero. Cap. XXXVIII.

M Andauit dominus ut ei sanctuarium facerent filii Israel, in quoq; me-
dio habitaret: Et ut cauerent ne illud macularent, sed sanctificaret ac
mūdarēt, omnēq; immūditia de sanctuario auferret, è quo deus eos
respiceret tanquam de excelso cœlo habitaculo. Postea domus Is-
raelfecit abominationes magnas ut deus procul à sanctuario suo recederet. Dūq;
enarraret calamites obinde futuras, ait: A sanctuario meo incipite, id est, à vi-
ris ecclesiasticis, qui polluerūt sanctuarium meū. Hinc Amos propheta: Ecce do-
minus mādauit & percutiet domū maiore ruinis & domū minorē scissionibus:
Et sic tota domus à deo censemur deserta. Nūc itaq; ab imo vñq; ad summū sacer-
dotē purgāda erit ecclesia purgabūtur nāq; filij Leui ab iniuitatibus suis, q. seip-
sos vñtro purgare noluerūt; quoniam dispersi sunt lapides sanctuarij, i. mēbra ec-
clesiae. Vnde Vincētius infert: Clerus nō solū ob sua, sed etiā populi culpam tur-
babitur. Nā in Leuitico dicit propter peccatū populi sanctuarū esse, expiandū
ab immūditis & puaricationibus & cūctis peccatis filiorū Israel.

Exod. 25
Leuiti. 26
2. Par. 29.
Deute. 26
Ezech. 8.
Ezech. 9.
Amos. 6.
Malach. 3
Treno. 4

Leuiti. 16

I § Hoc sit quoniā laici & seculares maxime potētes, filios, aliosq; necessa-
rios suos ad beneficia ecclesiastica intrudunt, non curantes qui sint digni vel indi-
gni. In suum quoq; vñsum vñspurp̄ bona & iura ecclesiarum & clericorum au-
toritatem spiritualē prorsus contemnentes. Ita ipsi laici seu inferiora ecclesiæ mē-
bra, præbent occasionem, quod ecclesia nutat & in sui structura iam ruinam mi-
natur. Quæ quidem ruina in clero incipiet, nam quando aliqua ciuitas expugna-
& J. c. 39. §. 3. tur, initio tresses ac muri aliaq; fortalitia ciuitatis demoluntur, quo facilius re-
s. ca. 32. §. 9. liquum corpus ciuitatis obtineatur: Ideo primum clerus, tanquam murus & do-
& J. eo. §. 4. mus maior, ruet, postea reliqui Christiani tanquam domus minor scindentur.
J. c. 44. §. 2. infi. & J. ca. Laici enim postquam clerus fuerit suppressus, carebūt doctrinis spiritualibus ac
46. §. 4. sacramentis: Et per consequens multi deuiaibunt à tramite veræ fidei & religio-
nis Christianæ.

Amos. 6

Quia

DE SPECIALI PLAGA &c.

II § Quia ergo propter clericos hęc est orta tempestaſ (ait Petrus) in die

1. Pet. 4 tēpus est vt incipiat iudiciū à domo dei. Siquidē primū à nobis. s. clericis, quis si §. c. 1. §. 5. & J. ca. 54. §. 8
1. Pet. 4. i fi. nis eoꝝ qui non credunt dei Euāgelio, & si iustus viſ ſeſ abit, impius & p̄fōr vbi J. ca. 54. §. 8
1. Bir. 48. parebunt: Similiter apud Birgittam Christus inquit: Sacerdotes ſunt mihi om̄ino odiosi, ideo iudicium meum in clero, & ab altari meo incipiā. Ecce tribulatio modo imminens incipiēt (prout partim incepit) à clero propter suas exorbitati-
Pſal. 88 as. Ad quem Dauid loquitur hęc verba: Tu deſpexisti & diſtulisti Christum tuum ac prophanasti in terra sanctuarium eius.

III § Nunc inquirendū eſt, quid de eisdē ſacerdotum aduerſitatibus iam propinquis veteres prophetę olim cōſcripſerint. In primis dñs deus in Malachia

- Malach. 2 O ſacerdotes (inquit) ſi in olueriſ audire & ponere ſup cor vt detiſ gloriā nomini meo, mittā in vos egeſtatem, & maledičā benedictionibus veſtris. Ecce ego pro- §. c. 31. §. 5. & J. co. §. 7

ijciā yobis brachium, & diſpergā ſuper vultum veſtrum ſtercus ſolemnitatum veſtrarę, & affumet vos ſecūr vos reſeffiſtis de via, & ſcādalizatiſ plurimos in lege, ir ritum ſeciftis pactum Leui. Propter quod ego dedi vos cōtemptibiles & humiles om̄ibus populis: Transgressus eſt Iuda, id eſt, cleruſ & abominatio facta eſt in Iſrahel, id eſt, tota ecclieſia. Disperdat dñs virum q̄ fecerit hoc, magistrū & diſcipulū, de tabernaculo Iacob. Item Ozeas: Audite hoc ſacerdotes, qa vobis iudiciū eſt, quia laqueuſ facti eſtiſ ſpeculationi, & ſicut rete expaſtum ſuper Thabor, & vietiſ mas declinantiſ in profoundum. Facti ſunt principes Iuda quaſi affumenteſ termi- num: ſuper eos effundam quaſi aquam iram meam.

Michæ. 3 IIII § In Michæa quoq; hęc dicit dñs ſuper Prophetas, qui ſeducunt po- §. c. 25. §. 11. & J. ca. 23. §. 2.

pulum meum, qui mordēt dentibus suis, & prædicat pacem, & ſi quis non dederit in ore eoꝝ quippiā ſanctificant per eum prælium: propterea nox vobis pro vi- §. c. 25. §. 11. & J. co. §. 8

fione erit: ſacerdotes in mercede docebat, & in pecunia diuinabant, propter hoc cauſa veſtri, Syon quaſi ager arabitur, & Hieruſalē quaſi aceruuſ lapidū erit. Item Sopho. 3 Sophonias: ſacerdotes eius polluerunt, ſanctum, iniuſtē egerunt contra legē. Dñs iuſtus in medio eius non faciet iniuitatem. Mane manc iudiciū ſuum dabit in lu- §. c. 37. §. 8 & J. ca. 31. §. 12. & J. co. §. 7.

Hiere. 25 dotes: Vlulate (inquit) paſtores, & clamate, & aspergiſte vos cinere optimates gre- in fine §. c. 36. §. 7. & J. ca. 44. §. 10

gis: quaſi completi ſunt dies veſtri, vt interficiamini.

Daniel. 8 V § Cæter⁹ Daniel pronosticauit huiuscmodi plagaſ clero & ecclieſia fore infligēdaſ per quendā tyrañnum quem cornu hirci nuncupat, dicens: Cornu hirci capraꝝ magnificatū eſt vſq; ad principe, id eſt, deū fortitudinis, & ab eo tu- lit iuge ſacrificium, & deiecit locū ſanctificationis eius. Robur aut̄ datum eſt. illi cornu contra iuge ſacrificium propter p̄ctā, & proſterneſ veritas in terra, & pro- ſperabitur. s. cornu. Et p̄ctm desolationis. ſ. erit ac ſanctuarium, & fortitudo co- culabit vſq; ad veſperā: & mane duo milia trecenti, & mundabit ſanctuarium. In tempore finis complebiſ viſio, vnde neſciit quādo fiet talis restauratione ſanctua- ri. Illum aut̄ futuꝝ cleri tyrañnum contra clericos laſciuientes inuitat. Cyrillus di- cens: Impero grandis aquila, rige pennas, otius expergiſcere, tende alas, roſtrum impinge, tortuosus coluber mentosusq; tibi ex latere cōgreget, & quaſi plurimū conuentū (procudubio) fortunaberis, nec obliuiscaris filios ſpurificos collactes Petre oleo lītē indiſfluo, ſed diſcretos non totaliter alterabis, cæteri iactētur pror- fusa in colico. Hęc ex relatione Thelophori.

VI § Vincentius tandem ſubdit: In illa magna & propinqua perſecutione ſacerdotes & religioſi erūt in habitu diſſimulato, in deſerto celebraſtes, & corona ac habitum clericalem non ferentes, literaſq; ſe ſcire occultatēs, & ad latebras fu- gientes. Omnes quoque ecclieſiſtici à deo caſtigati, debiles & mortificati, vt vix ſpirituſ vitę habeant. Tunc demū qui reſpiciunt, cogniſcent ac amabunt deum creatorē ſuum, eiſq; ſeruient puro corde & caſto corpore, beneficia vltorius pin- guia non appetent, ſolo viſtu & amiſtu contenti.

VII § Plures inſuper tum nouæ, tum veteræ prophetæ & reuelationes poſſent allegari de plagiis clero, non ſolum peruerso, ſed etiā vniuerſo iā imminenti- bus quas omnes hiſ inſere non opus eſſe censi. Nouiſſimas autem Birgitta re- uela

Theleſpho-
rus refert

Vincentius
de fine mun-
di, 2. parte

g.eo. §.3. & uelationes ad hunc passum deseruientes præterire nolui, in qua Christus ad cle-
rūm ait: Gladius meæ seueritatis in corpus tuum intrabit, qui à superiori capitū
ingredietur, & sic profundè aléter infigetur ut nunquam extrahat. Postea se-
quitur gratia maledictio cleri, Christo dicente: Maledico sacerdotibus ex mea
iustitia: Maledictum sit omne quod de terra ad vtilitatem suam receperint, q[uod] nō
laudat deum & creatorem suum: Maledicti sunt anni eorum quibus vixerunt in-
utiliter: Maledicti sunt oculi eorum quibus viderunt lumen celi, non autem vi-
debunt visionem dei, sed tenebras inferiores: Maledictæ sunt aures eorum, quibus
vana & non diuina audierunt, & decætero audient clamorem inferni: Maledictus
est gustus eorum, quo hic gustauerunt temporalia dulcia, illic gustabunt perpetuo
amarissima: Maledictus sit odoratus eorum quo delectabilia odorauerunt, sed in-
&j.c.50. §. futurum foetorem sulphureum habebunt: Maledictus sit tactus eorum, quo me in-
&j.c.55. §. digne tractauerunt, sed de cætero tangent ignem infernalem: Maledicti sunt à
cœlo & terra, creaturisq[ue] omnibus, que obediant deo, quem clerici spernunt. Et
g.c.35. §.13. infrat: Malis pastoribus veniet iustitia Christi & citius subtrahentur, & nō pro-
&j.c.52. §.12. trahetur iudicium eorum, sed veniet eis horribile, & rapientur à delitijs ad con-
fusione.

VIII § Iterum Christus ait: Veniam sacerdotibus cū septē plagiis, priu-
buntur em̄ om̄ib[us] q[uod] dilexerunt, ejciuntur à conspectu dei & iudicabuntur in ira
eius, tradentur dæmonibus, patientur absq[ue] requie, contēnentur ab om̄ib[us], ege-
bunt bonis omnibus, malisq[ue] omnibus abundabunt. Similiter & alijs septem cor-
poralibus malis flagellabuntur, sicut filii Israel, qui vt patet ex decursu veteris te-
stamenti) saepe flagellati sunt gladio, peste, fame, terræmotu, iugundatione, fri-
gore aut siccitate. Et infra: Honores eorum conuentur in opprobrium & pu-
dorem: & ruina ipsius ecclesiæ erit tam magna, quod vix redificabitur, & desi-
derabilia eorum erunt in ruinas & ipsi in contemptum. Et infra: Elephas non ha-
bens iuncturas, ideo quiescendo stat ad arborem inclinatam, non attendens ar-
boris putredinem vel inclinationem, nec temporis breuitatem, ruet igitur cū ar-
bore quando se stare putat. Muri autem ecclesiæ dissoluentur calore & aquis, q[uod]
&j.c.43. in de iniquis redificati sunt: Ideo laborandum est vt clerici cōtinētiū viuat, inten-
prin. perantiam potus minuat, avaritiam deponat, humilitatem & timorem assumat:
S.c.23. in si. Alioqui in tribulationibus humiliabitur & ruina eius tam grandis erit, vt etiam
in terris alijs audiatur.

IX § Ex p[re]missis prophetis & reuelationibus (proh dolor) apparet, nau-
culam Petri misere periclitatum iti v[er]o q[uod] ad necē, quia tempestatibus & fluctibus
iactabitur: Non autem penitus submergetur, quia nō peribit lex à sacerdoce neq[ue]
consilium à sapiente, Sed cleris plectetur, qui contra iuris cōmuniſ statuta in vi-
ta & honestate clericali plurimi exorbitat: Nā clericis ab in honestis locis, suspe-
ctis personis & scissis vestibus, alijsq[ue] vanitatibus minime abstinent. Qui deo mi-
litare deberet, cōtra apostoli p[re]ceptum, secularibus negotijs se implicat. Dere-
linquunt vnum deū & mensis ministrant. Ipsi p[re]terea ambitiosi & auari plurali-
tatem beneficiorum & dignitatum amplectuntur: Qui vni beneficio p[re]esse nō
sufficit, plura occupat, in quorum nullo residet, vel multa in vnum redigit, quod
vnionem nūcupant: Fructus ecclesiasticos & eleemosynas, quas ex beneficis ca-
piunt vel potius rapiunt (quoniam in his pauperes defraudant) absumunt in cra-
&j.c.46. §.12. pula, superbia, ludo, venatione seu in alio luxu. Hinc dominus noster Chrys[ostomus]
terius in Birgitte de clero inquit: Nūquid non credit cleris & cardinales & epis-
copi quod de eleemosynis meis quas ipsi nō cum timore & deuotio[n]e comedunt,
&j.c.43. §.2. sed deuorat fine fructu, nō exigam rationē: aut nūquid credunt quod anima[e], qua-
S.c.36. §.12. rum erat bona illa, de quibus ipsi superbiunt, nō petat in cōspectu meo vindictar[ur]:
S.c.21. §.13. Vere iudicabo diligenter & scrutabor, quare ratione leuat oblationes meas, Et homi-
&j.c.46. §.11. nes ac angeli iudicabit eos. Ego quippe & amici mei dotauimus ecclesiā, vt cle-
S.c.23. §.7. rici quietius seruiret mihi: At nūc nec clericis viuūt vt amici, nec orāt vt audiātur
J.c.39. §.1. Ideo merito sunt abiisciendi.

¶ De cleri abiectione.

Cap. XXXIX.

Zachariae

1.Bir. 41. &
c.47.

4.Bir. 43
g.eo. §.4 &
j.ca.39. §.6.
4.Bir. 62

4.Bir. 125

4.Bir. 130

Mach. 14
Lucæ. 22.
Hiere. 18
De vi. & de
ho. cle. & co
ha. cle. mul.
per to
z. Timo. z
Acto. 6.
De cle. non
reside.

9.Bir. 70